

Наредба № 4 от 8 август 2017 г. за прилагане на мярка 14 „Хуманно отношение към животните“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ

НАРЕДБА № 4 от 8 август 2017 г.

за прилагане на мярка 14 „Хуманно отношение към животните“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат условията и редът за прилагане на мярка 14 „Хуманно отношение към животните“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., подкрепена от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР).

(2) Изпълнението на дейностите за хуманно отношение към животните се подпомага за постигане на следните цели:

1. осигуряване на условия за отглеждане на животните, водещи до повишаване на хигиената, подобряване на здравето на животните и повишаване на безопасността на труда;
2. осигуряване на качествени и безопасни храни;
3. опазване на околната среда.

(3) Финансовата помощ по наредбата се предоставя в съответствие с принципите на добро финансово управление, публичност и прозрачност.

Чл. 2. По реда на тази наредба се подпомагат земеделски стопани, които се задължават да спазват доброволно поети ангажименти за изпълнение на дейности, допринасящи за хуманното отношение към едрите преживни животни (ЕПЖ) и/или дребните преживни животни (ДПЖ), които надхвърлят задължителните минимални стандарти съгласно дял VI, глава I от Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (ОВ, L 347/549 от 20 декември 2013 г.), Наредба № 14 от 2006 г. за минималните изисквания за защита и хуманно отношение при отглеждане на телета (ДВ, бр. 17 от 2006 г.), Наредба № 16 от 2006 г. за защита и хуманно отношение при отглеждане и използване на селскостопански животни (ДВ, бр. 18 от 2006 г.) и Наредба № 44 от 2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти (ДВ, бр. 41 от 2006 г.).

Чл. 3. Финансовата помощ по наредбата се предоставя при спазване на условията на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (ОВ, L 347/487 от 20 декември 2013 г.).

Глава втора

УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСОВАТА ПОМОЩ

Раздел I

Обхват на дейностите

Чл. 4. (1) Финансовата помощ по тази наредба се предоставя за изпълнението на една или комбинация от дейности, включени в подмярка 14.1 „Хуманно отношение към животни в сектор ЕПЖ“ или подмярка 14.2 „Хуманно отношение към животни в сектор ДПЖ“ от мярка 14 „Хуманно отношение към животните“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

(2) По подмярка 14.1 „Хуманно отношение към животни в сектор ЕПЖ“ се предоставя финансова помощ за дейности за осигуряване на:

1. свободна подова площ при индивидуално отглеждане в бокс/клетка/помещение, както и групово в бокс/помещение:

- а) най-малко 1,7 кв. м свободна подова площ за теле с тегло до 150 кг;
- б) най-малко 1,9 кв. м свободна подова площ за теле с тегло от 150 кг до 220 кг;
- в) най-малко 2,0 кв. м свободна подова площ за теле с тегло над 220 кг;
- г) за крави над 24 месеца – най-малко 6,6 кв. м в помещение и най-малко 6,6 кв. м в двор;
- д) за биволици над 24 месеца – най-малко 7,7 кв. м в помещение и най-малко 7,7 кв. м в двор;

2. свободно отглеждане на открито на говеда над 6-месечна възраст и/или биволи за най-малко 160 дни годишно, от които не по-малко от 120 дни за свободно пашуване и 40 дни за свободно отглеждане в двор.

(3) По подмярка 14.2 „Хуманно отношение към животни в сектор ДПЖ“ се предоставя финансова помощ за дейности за осигуряване на:

1. свободна подова площ:

- а) за разплодници – между 2,4 – 2,6 кв. м в помещение и между 3,3 – 3,9 кв. м на двор;
- б) за овце и кози майки – между 1,1 – 1,5 кв. м в помещение и между 1,7 – 2,8 кв. м на двор;
- в) за агнета и ярета – 0,44 кв. м в помещение и между 0,7 – 0,8 кв. м на двор;
- г) за женски шилета и козички за разплод – между 0,8 – 1,1 кв. м в помещение и между 1,3 – 2,2 кв. м на двор;
- д) за мъжки шилета и козлета за разплод – между 1,2 – 1,5 кв. м в помещение и между 2,2 – 2,8 кв. м на двор;
- е) за шилета за угояване – между 0,7 – 0,8 кв. м в помещение и между 1,7 – 2,2 кв. м на двор;

2. свободно отглеждане на открито на ДПЖ – най-малко 160 дни годишно, от които най-малко 120 дни за свободно пашуване и 40 дни за свободно отглеждане в двор.

(4) При изпълнение на дейности по ал. 2, т. 2 и ал. 3, т. 2, включващи и отглеждане на двор, дворът трябва да отговаря на изискванията, определени в приложение № 1.

(5) Земеделски стопани, които заявяват подпомагане за свободно отглеждане на открито, трябва да поддържат гъстота на животинските единици на цялата пасишна площ на стопанството, на която се извършва пашата, до не повече от 2 ЖЕ/хектар.

(6) Площите по ал. 5 трябва да се регистрират в Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) и да осигуряват възможност за паша на заявените животни.

(7) Броят на дните за свободно отглеждане на открито се определя от датите на напускане и пристигане на животните в животновъдния обект, отбелязани в регистъра на животновъдния обект.

Раздел II

Финансови условия за подпомагане

Чл. 5. Финансовата помощ се предоставя в рамките на финансовите средства, предвидени в Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. за мярка 14 „Хуманно отношение към животните“.

Чл. 6. Финансовата помощ се предоставя под формата на ежегодни компенсаторни плащания за животинска единица.

Чл. 7. Един кандидат може да бъде подпомаган едновременно за извършването на повече от една дейност и по повече от една подмярка за периода на прилагане на мярка 14 „Хуманно отношение към животните“.

Чл. 8. (1) Годишният размер на плащания за изпълнение на дейностите, включени в подмярка 14.1 „Хуманно отношение към животни в сектор ЕПЖ“, е:

1. левовата равностойност на 27,46 евро/ЖЕ за дейността по чл. 4, ал. 2, т. 1, букви „а“, „б“ и „в“;
2. левовата равностойност на 42,71 евро/ЖЕ за дейността по чл. 4, ал. 2, т. 1, букви „г“ и „д“;
3. левовата равностойност на 24,54 евро/ЖЕ за дейността по чл. 4, ал. 2, т. 2.

(2) Годишният размер на плащането за изпълнение на дейностите, включени в подмярка 14.2 „Хуманно отношение към животни в сектор ДПЖ“, е:

1. левовата равностойност на 44,40 евро/ЖЕ за дейността по чл. 4, ал. 3, т. 1;
2. левовата равностойност на 22,50 евро/ЖЕ за дейността по чл. 4, ал. 3, т. 2.

Чл. 9. Министърът на земеделието, храните и горите може да преразглежда размера на плащанията по чл. 6 и съответно да го намали или увеличи за следващи плащания по поети ангажименти.

Раздел III

Допустими кандидати и дейности

Чл. 10. (1) За подпомагане могат да кандидатстват земеделски стопани, които са:

1. регистрирани по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани (ДВ, бр. 10 от 1999 г.);

2. активни земеделски стопани съгласно чл. 386, ал. 2 – 4 от Закона за подпомагане на земеделските производители;
3. собственици и/или ползватели на животновъден обект или животновъден обект – пасище.

(2) Документите за ползване на сградите и помещенията, използвани за нуждите на животновъдния обект по ал. 1, т. 3, трябва да са за срок не по-малко от 6 години считано от датата на подаване на заявлението за подпомагане, с изключение на животновъдните обекти – пасища.

(3) Документите за ползване за животновъдните обекти – пасища, могат да бъдат за срок не по-малко от една година, като кандидатът е длъжен да осигури ползване на площи за паша при спазване на условията по чл. 4, ал. 5 за не по-малко от 6 години считано от датата на подаване на заявлението за подпомагане.

(4) Броят, видът и категорията на животните в животновъдния обект, в който се отглеждат заявените за подпомагане животни, трябва да са в съответствие с капацитета на регистрирания по чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност животновъден обект.

Чл. 11. (1) Не се предоставя финансова помощ, когато кандидатът/ползвателят на помощта – физическо лице, или представляващият кандидата/ползвателя на помощта едноличен търговец, търговско дружество или юридическо лице и член/ове на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, както и лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта е:

1. опитал, когато нарушението е установено с влязъл в сила акт на компетентните органи съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението:

а) да повлияе на лицата с правомощия за вземане на решения или контрол от Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция (ДФЗ – РА), и/или Управляващия орган на ПРСР 2014 – 2020 г. (УО), свързано с одобрението за получаване или плащане на финансовата помощ;

б) да получи информация от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол от ДФЗ – РА, и/или УО, която може да му даде неоснователно предимство, свързано с одобрението за получаване или плащане на финансовата помощ;

2. лице, което е било на трудово или служебно правоотношение в ДФЗ – РА, или УО – до една година от прекратяване на правоотношението;

3. осъден с влязла в сила присъда, освен ако е реабилитиран, за престъпление по чл. 108а, чл. 159а – 159г, чл. 172, 192а, чл. 194 – 217, чл. 219 – 252, чл. 253 – 260, чл. 301 – 307, чл. 321, 321а и чл. 352 – 353е от Наказателния кодекс.

(2) Не се подпомагат кандидати/ползватели на помощта:

1. при които кандидатът/ползвателят на помощта – физическо лице, или представляващият кандидата/ползвателя на помощта едноличен търговец, търговско дружество или юридическо лице и член/ове на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, е свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с лице, заемащо публична длъжност в Управляващия орган или ДФЗ – РА, което е участвало при одобряването на заявлението за подпомагане или при обработката на заявлението за плащане;

2. които попадат в случаите по чл. 21 или 22 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси;

3. имат изискуеми и ликвидни задължения към Държавен фонд „Земеделие“;

4. имат други изискуеми публични задължения към държавата;

5. са в открито производство за обявяване в несъстоятелност или са обявени в несъстоятелност;

6. са в производство по ликвидация;

7. чрез иззма или по небрежност са предоставили невярна информация пред ДФЗ – РА, необходима за удостоверяване на липсата на основания за отказ за финансиране, критериите за подбор или изпълнението на договор за предоставяне на финансова помощ;

8. когато е установено, че по тяхна вина не са изпълнили свое задължение по договор за предоставяне на финансова помощ, сключен с Държавен фонд „Земеделие“, което е довело до пълен отказ от изплащане на финансовата помощ по подадена заявка за плащане или до претенция на Държавен фонд „Земеделие“ за възстановяване на изплатена финансова помощ по договора, когато неизпълнението засяга повече от 50 на сто от стойността на изплатената по договора финансова помощ, включително когато неизпълнението е констатирано при проверки, одити или разследвания, проведени от разпоредители с бюджетни кредити, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата или други компетентни органи;

9. които имат неизпълнено разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ.

(3) Изпълнението на изискванията по ал. 1 и 2 се доказва от кандидата/ползвателя чрез:

1. декларация съгласно приложение № 2 към момента на кандидатстване;

2. официални документи, издадени от съответните компетентни органи, за обстоятелствата, за които такива документи се издават, и чрез декларация за всички останали обстоятелства, включително и за обстоятелствата по чл. 23 от Закона за търговския регистър.

(4) Не се предоставя безвъзмездна финансова помощ на кандидати/ползватели на помощ, които са включени в Системата за ранно откриване и отстраняване по чл. 108 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L, бр. 298 от 26 октомври 2012 г.).

(5) Основанията за отстраняване по ал. 1 и 2 се прилагат до изтичане на:

1. сроковете, определени с влязъл в сила акт на компетентните органи съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;

2. пет години от влизането в сила на присъдата по отношение на обстоятелства по ал. 1, т. 3, освен ако в присъдата е посочен друг срок;

3. три години от влизането в сила на акт на компетентните органи съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението, по отношение на обстоятелства по ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 7 и 8.

(6) Кандидати/ползватели, за които е налице обстоятелство по ал. 1 и/или 2, имат право да представят доказателства при подаване на декларация съгласно приложение № 2 или в срок до 10 дни от получаване на уведомление за констатираните обстоятелства, че са предприели действия за тяхното отстраняване.

Чл. 12. (1) Животновъдният обект, в който се отглеждат животните, предмет на подпомагане по мярката, трябва да е регистриран по реда на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

(2) Всички ЕПЖ и ДПЖ в стопанството на кандидата трябва да са идентифицирани и въведени в системата за идентификация и регистрация на животните по чл. 30, ал. 2, т. 3 от Закона за подпомагане на земеделските производители и в информационната система на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) – ВетИС.

(3) Кандидатите трябва да спазват минималните изисквания за хуманно отношение към животните съгласно съответните задължителни стандарти и да изпълняват дейностите съгласно чл. 4.

(4) За животните, обект на подпомагане по мярката, трябва да бъдат изпълнени ветеринарномедицински мероприятия съгласно Националната програма за профилактика, надзор, контрол и ликвидиране на болестите по животните и зоонозите за периода 2016 – 2018 г.

(5) Собствениците на животновъдни обекти трябва да имат валидни ветеринарномедицински свидетелства за придвижване/транспортиране на животните към животновъдни обекти – пасища, издадени от Интегрираната информационна система на БАБХ, когато се изискват такива.

(6) Към момента на кандидатстване земеделските стопани посочват в заявлението за подпомагане/плащане броя животни от даден вид и категория, които се отглеждат в стопанството и за които се кандидатства за подпомагане за дейностите по чл. 4.

Чл. 13. (1) Земеделските стопани изготвят ежегодно план-програма за изпълнение на дейностите, за които кандидатстват за подпомагане, съгласно приложение № 3. В представения план-програма трябва да бъдат посочени дейностите, за които се кандидатства, ушни марки/ЕИД номер и брой на животните по вид и категория, които се включват в тези дейности.

(2) При промяна на подпомаганите дейности или броя, вида или категорията животни кандидатите са длъжни да предоставят допълнение към план-програмата, в което да бъдат включени новите по вид животни и/или дейности. План-програмата се предоставя със заявлението за плащане за съответната година.

(3) Земеделските стопани могат да увеличават броя на животните, одобрени за подпомагане с първото заявление, без да поемат нов петгодишен ангажимент, ако увеличението е с не повече от 10 на сто от одобрените ЖЕ и е в съответствие с условията по чл. 4.

(4) Промените в подпомаганите дейности или броя, вида или категорията животни подлежат на одобрение от ДФЗ – РА, при наличие на свободен бюджет по мярката, покриващ целия период на ангажимента за изпълнение на съответната дейност.

Чл. 14. Не се предоставя финансова помощ за разходи за закупуването и използването на лекарства, закупуване и поставяне на ваксини, както и инвестиционни разходи.

Раздел IV

Изисквания за изпълнение на подпомаганите дейности

Чл. 15. Ползвателите на финансова помощ, подпомагани за дейностите по чл. 4, ал. 2, т. 2 и ал. 3, т. 2, водят регистър по чл. 4, ал. 1, т. 3 от Наредба № 61 от 2006 г. за условията и реда за официална идентификация на животните, за които не са предвидени изисквания в регламента на Европейския съюз (ДВ, бр. 47 от 2006 г.), както и съхраняват ветеринарномедицинските свидетелства за придвижване/транспортване на животните до/от обекта.

Чл. 16. (1) Ползвателите на помощта се задължават да спазват изискванията за дейностите по чл. 4, за които са поели ангажимент, за срок от пет години от началото на годината на подаване на одобреното заявление за подпомагане.

(2) Ползвателят на помощта е длъжен да съхранява всички документи, свързани с подпомаганите дейности, за срок 5 години считано от датата на издаване на уведомителното писмо по чл. 24, ал. 1.

(3) Ползвателите на помощта спазват и промените, настъпили във:

1. изискванията за съответните задължителни стандарти;
2. условията за допустимост към кандидатите;
3. изискванията по изпълнение за избраната за подпомагане дейност.

(4) В случай че ползвателите на помощта не приемат изменението на изискванията по ал. 3 или промяната на размера на плащанията при условията на чл. 9, уведомяват ДФЗ – РА, за несъгласието си да изпълняват новите условия в срок 20 работни дни от датата на обнародване в „Държавен вестник“ на промените в националното законодателство, без да възстановяват получените до момента плащания, и са недопустими за следващи плащания за съответния ангажимент, за който са изразили своето несъгласие да изпълняват новите условия.

(5) Когато подпомаганите лица не уведомят ДФЗ – РА, в срока по ал. 4 за несъгласието си да изпълняват новите условия, те продължават да изпълняват поетия ангажимент съгласно новите условия.

(6) Подпомаганите земеделски стопани могат да прекратят по всяко време петгодишния си ангажимент по одобрената дейност, като са длъжни да уведомят писмено ДФЗ – РА, чрез подаване на искане за доброволен отзак и да възстановят всички получени до момента плащания за съответната дейност ведно с дължимите лихви от датата на получаването на тези плащания.

(7) При прекратяване на ангажимент по реда на ал. 6 ползвателят на финансова помощ може да подаде ново заявление за подпомагане по мярката 14 „Хуманно отношение към животните“, ако е изпълнил финансовите задължения по предходното заявление.

Чл. 17. Спазването на изискванията по мярката 14 „Хуманно отношение към животните“ и отделните дейности подлежат на ежегоден контрол от страна на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) и ДФЗ – РА.

Глава трета

РЕД ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Чл. 18. (1) Започването и приключването на приема на заявления за подпомагане и заявления за плащане се определят със заповед на изпълнителния директор на ДФЗ – РА, която се съгласува от министъра на земеделието, храните и горите. Заповедта съдържа начална и крайна дата за приемане на заявленията, а в случай на прием на заявления за подпомагане – и бюджета на мярката/подмярката за съответния период на прием. Периодът на прием не може да бъде по-кратък от 30 календарни дни.

(2) Заповедта по ал. 1 се публикува най-малко 10 работни дни преди започването на приема на електронните страници на Министерството на земеделието, храните и горите и ДФЗ – РА, и на общодостъпно място в областните дирекции на Държавен фонд „Земеделие“ и в областните дирекции „Земеделие“.

(3) При вземане на решение за прекратяване на приема на заявления за подпомагане/плащане по ал. 1 съобщението се публикува най-малко 10 работни дни преди прекратяване на приема на електронните страници на Министерството на земеделието, храните и горите и ДФЗ – РА, и на общодостъпно място в областните дирекции на Държавен фонд „Земеделие“ и областните дирекции „Земеделие“.

(4) При вземане на решение за изменение на заповедта по ал. 1 съобщението се публикува най-малко 10 календарни дни преди влизане в сила на изменението и не по-късно от 10 календарни дни от определената крайна дата на приема на електронните страници на Министерството на земеделието, храните и горите и ДФЗ – РА, и на общодостъпно място в областните дирекции на ДФЗ „Земеделие“ и областните дирекции „Земеделие“.

(5) Бюджетът по съответния период на прием, определен в заповедта по ал. 1, може да бъде увеличен след крайната дата за прием на заявления за подпомагане със заповед на изпълнителния директор на ДФЗ – РА, съгласувана от министъра на земеделието, храните и горите при наличие на бюджет по мярката.

(6) Периодът на прием на заявления за подпомагане или заявления за плащане за всяка следваща година трябва да започне не по-късно от една година считано от края на предходния период на прием.

Чл. 19. (1) Земеделските стопани подават в областната дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ по местонахождение на животновъдния обект заявление за подпомагане/плащане по образец съгласно приложение № 4, към което задължително прилагат документите, посочени в него. Когато кандидатът има два или повече животновъдни обекта, за които се заявява подпомагане, и те се намират на територията на различни областни дирекции на Държавен фонд „Земеделие“, заявлението за подпомагане се подава в една от тях по избор на кандидата.

(2) Длъжностно лице от областната дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ извършва преглед на документите в присъствието на кандидата или упълномощеното от него лице, за което съставя контролен лист.

(3) При липса или нередовност на документите по ал. 1 длъжностното лице връща документите на кандидата, като писмено посочва установените липси и/или нередовности и предоставя копие на контролния лист.

(4) Заявлението за подпомагане/плащане може да бъде прието и при липса и/или нередовност, но само когато те се отнасят за документи, издавани от други държавни и/или общински органи и институции, за които кандидатът представи писмени доказателства, че е направил искане за издаване от съответния орган. Кандидатът подписва декларация, че е запознат с липсите и нередовностите и поема задължение да представи издадените въз основа на искането документи най-късно в срока по чл. 21, като писмено посочва мотивите и забележките си.

(5) Приетите заявления за подпомагане/плащане получават уникален идентификационен номер с отбелязани дата, час и минута на подаване.

Чл. 20. Първото подадено заявление за подпомагане съгласно чл. 19 се отбелязва от земеделските стопани и като заявление за плащане.

Чл. 21. В случай на липса или нередовност на документи, при възникване на необходимост от предоставяне на допълнителни документи при непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти, както и с цел да се удостовери верността на заявените данни, ДФЗ – РА, указва на кандидата необходимостта от представяне на допълнителни данни и/или документи. Кандидатът е длъжен в срок до 10 работни дни от уведомяването да представи изискваните му данни и/или документи. Представените след този срок данни и/или документи, както и такива, които не са изрично изискани от ДФЗ – РА, не се вземат предвид при последващата обработка на заявлението за подпомагане.

Чл. 22. (1) Заявлението за подпомагане/плащане и приложените към него документи могат да бъдат изцяло или частично оттеглени от кандидата по всяко време в писмена форма. Оттеглянето поставя кандидата в положението, в което се е намирал преди подаването на оттеглените документи или на част от тях.

(2) Когато кандидатът е уведомен от ДФЗ – РА, за случаи на несъответствия и/или нередности в документите или когато кандидатът е уведомен за намерението на ДФЗ – РА, да извърши проверка/посещение на място, или когато при проверката/посещението на място се установи нередност, не се разрешава оттегляне по отношение на частите на тези документи, засегнати от нередността. В тези случаи ДФЗ – РА, писмено уведомява кандидата за решението си по направеното искане за оттегляне.

(3) При оттегляне на заявление за подпомагане/плащане, което не попада в обхвата на ал. 2, ДФЗ – РА, прекратява образуването пред нея административно производство, а кандидатът има право да подаде ново заявление за подпомагане за финансиране на същия проект, в случай че е обявен нов период на прием по мярката 14 „Хуманно отношение към животните“.

(4) Заявленията за подпомагане/плащане и приложените към тях документи могат да бъдат поправяни и коригирани по всяко време след подаването им само в случай на очевидни грешки, признати от ДФЗ – РА, въз основа на цялостна преценка на конкретния случай, и при условие, че кандидатът е действал добросъвестно.

(5) Разплащателната агенция може да признае очевидни грешки само ако те могат да бъдат непосредствено установени при техническа проверка на информацията, съдържаща се в документите.

(6) Не се допуска коригиране или поправка на заявленията за подпомагане/плащане и приложенията към тях документи извън случаите по ал. 4.

Чл. 23. (1) Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция, извършва административни проверки и проверки на място за изпълнението на изискванията за подпомагане на дейностите.

(2) При извършване на административните проверки по ал. 1 ДФЗ – РА, използва и наличната в Интегрираната информационна система на Българската агенция по безопасност на храните – ВетИС, информация към датата на подаване на заявленията от земеделските стопани.

(3) Проверките на място се извършват съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014 на Комисията от 17 юли 2014 г. за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол, мерките за развитие на селските райони и кръстосаното съответствие (ОВ, L 227 от 31.07.2014 г.).

(4) Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция, писмено информира земеделските стопани за изплатената им финансова помощ.

Чл. 24. (1) Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция, изпраща на земеделските стопани уведомително писмо с посочени мотиви за одобрение или неодобрение за участие/плащане по мярка 14 „Хуманно отношение към животните“ в срок до три месеца от крайната дата на съответния период на прием.

(2) В случай на изискване на допълнителна информация или извършване на допълнителни проверки по съответното заявление писмата по ал. 1 се изпращат своевременно след приключване на проверките.

(3) Земеделските стопани, чиито животни са одобрени за подпомагане по дадена подмярка и дейност, могат да заявят нова дейност или подмярка, преди да е изтекъл периодът за поетия ангажимент, като подадат ново заявление за подпомагане. Заявените животни по новата дейност или подмярка се одобряват за участие от ДФЗ – РА, съгласно чл. 13.

Чл. 25. Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция, съвместно с Българската агенция по безопасност на храните извършва проверка на място за изпълнение на дейностите, заявени за подпомагане от страна на кандидатите.

Чл. 26. Преди издаване на уведомителното писмо по чл. 24, ал. 1 ДФЗ – РА, изисква от кандидата:

1. свидетелство за съдимост от кандидата – физическо лице, или от представляващия кандидата едноличен търговец, търговско дружество или юридическо лице и член/ове на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, както и от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта, и декларацията съгласно приложение № 2;

2. срок за представяне на документите по т. 1 – 10 работни дни от уведомяването на кандидата за необходимостта от представянето им.

Глава четвърта

ПРОВЕРКА И КОНТРОЛ. ИЗПЛАЩАНЕ НА ФИНАНСОВАТА ПОМОЩ

Чл. 27. (1) Ползвателят на помощта е длъжен да предоставя на ДФЗ – РА, всяка поискана информация, свързана с осъществяването на подпомаганата дейност.

(2) Контрол за изпълнение изискванията на тази наредба, както и на документите, свързани с подпомаганата дейност, може да бъде извършван от представители на ДФЗ – РА, Министерството на земеделието, храните и горите, Българската агенция по безопасност на храните, Изпълнителната агенция „Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове“, Сметната палата в Република България, Европейската комисия, Европейската сметна палата и Европейската служба за борба с измамите.

(3) Когато Министерството на земеделието, храните и горите или Европейската комисия извършва оценяване или наблюдение на ПРСР 2014 – 2020 г., ползвателят на помощта предоставя на оправомощените от тях лица всички документи и информация, които ще подпомогнат оценяването или наблюдението.

(4) При извършване на контрол за изпълнение изискванията на тази наредба, както и на документите, свързани с подпомаганата дейност, ДФЗ – РА, може да използва всяка информация за животновъдния обект, налична в Българската агенция по безопасност на храните, включително констативен протокол по проверка за регистрация за регистрация на животновъден обект.

Чл. 28. (1) Изплащането на финансовата помощ може да се намали или откаже, когато се установи, че земеделският стопанин:

1. е заявил по-голям или по-малък брой животни, респективно по-голям или по-малък размер площи в сравнение с действително отглежданите животни или ползвани площи, и когато това противоречи на разпоредбите на чл. 4;

2. не е спазил срока за подаване на заявлението за подпомагане/плащане съгласно чл. 18, ал. 1;

3. не спазва изискванията от отделните подмерки и дейности за хуманно отношение към животните;

4. не спазва нормативните изисквания за хуманно отношение към животните.

(2) При установяване на разлика между одобрените за подпомагане животни по вид и категория и броя, вида и категорията на декларираните животни в заявлението за подпомагане/плащане размерът на помощта се намалява и се прилагат санкции съгласно чл. 31 и 32 от Делегиран регламент (ЕС) № 640/2014 на Комисията от 11 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол и условията за отказ или оттегляне на плащанията и административните санкции, приложими към директните плащания, подпомагането на развитието на селските райони и кръстосаното съответствие (ОВ, L 181 от 20.06.2014 г.).

Чл. 29. Финансовата помощ се отказва, когато:

1. кандидатът не отговаря на условията за предоставяне на финансова помощ на чл. 10 и 11;

2. кандидатът или негов представител възпрепятства извършването на проверка на място;

3. при проверка на място се установи, че заявеният вид животни не съответства на действително отглеждания вид животни.

Чл. 30. (1) Разплащателната агенция прекратява ангажимента за подпомагане за земеделски стопанин, когато по време на поетия петгодишен ангажимент не е спазил срока за подаване на заявлението за плащане.

(2) Земеделският стопанин се задължава да възстанови получените до момента плащания по мярката или част от тях в зависимост от годината, в която е прекратил участието си в подмерките, както следва:

1. до края на третата година – 100 %;

2. до края на четвъртата година – 40 %;

3. до края на петата година – 20 %.

(3) Средствата по ал. 2 се възстановяват заедно с натрупаните върху тях законни лихви от датата на уведомяването на земеделския стопанин за възникване на задължението му да възстанови сумата до датата на действителното възстановяване или приспадане на сумата.

Чл. 31. (1) Разпоредбите на чл. 30 не се прилагат, ангажиментът се прекратява и не се изисква частично или пълно възстановяване на получената от земеделския стопанин помощ в случаите на непреодолима сила или извънредни обстоятелства.

(2) Случаите на непреодолима сила или извънредни обстоятелства заедно със съответните доказателства (документи, издадени от компетентен административен орган) се съобщават в писмена форма на ДФЗ – РА, от земеделския стопанин или от друго упълномощено от него или наследило го лице в рамките на 10 работни дни от датата, на която земеделският стопанин или упълномощеното от него или наследило го лице е в състояние да направи това.

Чл. 32. Когато бъдат установени несъответствия във връзка със Системата за идентификация и регистрация на животните, се прилагат разпоредбите на чл. 30, параграфи 4 и 5 от Делегиран регламент (ЕС) № 640/2014.

Глава пета

ОСИГУРЯВАНЕ НА ПУБЛИЧНОСТ

Чл. 33. (1) С цел осигуряване на публичност и прозрачност до 30 април всяка година ДФЗ – РА, публикува на електронната си страница следната информация за предходната финансова година за ползвателите на помощта, на които е извършено плащане по мярката:

1. лично и фамилно име на ползвателите – физически лица;

2. наименование на ползвателите – юридически лица;

3. общината, в която ползвателят на помощта живее или е регистриран, и пощенския код, когато е наличен, или част от него за обозначаване на общината;

4. общата сума на публично финансиране, получена от ползвателя на помощта за съответната финансова година, която включва както съфинансиране от ЕС, така и национално съфинансиране;

5. вид на подпомаганите дейности;

6. информация за сбора от сумите, изплатени за предходната година от Европейския фонд за гарантиране на земеделието и ЕЗФРСР, за всеки ползвател на финансова помощ.

(2) Когато размерът на финансовата помощ по ал. 1, т. 4 е по-малък от левовата равностойност на 1250 евро, физическите лица се идентифицират чрез код и не се публикува личното и фамилното им име.

(3) Данните на ползвателя на помощта се публикуват в съответствие с Регламент (ЕС) № 1306/2013 и могат да бъдат обработени от органите за финансов контрол и от следствените органи на Европейския съюз и на държавите членки с цел защита на финансовите интереси на Съюза.

Чл. 34. (1) Ползвателят на помощта се задължава да включва на професионалната си електронна страница, ако има такава, кратко описание на подпомаганата дейност. Описанието трябва да включва целите и резултатите от дейността, като подчертава финансовото подпомагане от Европейския съюз.

(2) Електронната страница съдържа описание на дейността, която се подпомага, емблемата на Европейския съюз с пояснение за неговата роля, националното знаме на Република България, както и думите: „Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони.“

(3) Информацията по ал. 2 заема не по-малко от 25 на сто от електронната страница.

(4) Техническите изисквания към информацията във връзка с оповестяване на подпомагането на дейността от ЕЗФРСР се определят съгласно Приложение № III към чл. 13 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 808/2014 на Комисията от 17 юли 2014 г. за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ, L 227/18 от 31 юли 2014 г.).

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Агнета“/„ярета“ са женски и мъжки животни от рода на овцете/козите на възраст до 6 месеца.
2. „Дребни преживни животни“ са селскостопански животни от видовете овце и кози.
3. „Двор“ е затворено чрез огради, стени, решетки или желязна мрежа пространство, разположено извън постоянните монолитни сгради, в които са помещени за настаняване на животните, и до което животните имат достъп и могат да се движат свободно в съответствие с техните етологични и физиологични потребности.
4. „Едри преживни животни“ са селскостопански животни от видовете говеда и биволи.
5. „Женски шилета/козички за разплод“ са женски животни от рода на овцете/козите на възраст между 6 и 12 месеца.
6. „Животинска единица“ е условна единица/коефициент за приравняване на гъстотата (броя) на животни на единица фуражна площ, използвана за изхранването им. Броят на различните видове и категории животни се превръщат в ЖЕ, както следва:
  - а) един бивол или едно говедо над двегодишна възраст се равнява на 1 ЖЕ;
  - б) говедо или бивол от 6 месеца до 2 години се равнява на 0,6 ЖЕ;
  - в) говедо или бивол до 6 месеца се равнява на 0,4 ЖЕ;
  - г) една овца или една коза се равнява на 0,15 ЖЕ.
7. „Коза майка“ е всяко женско животно от рода на козите, родило поне веднъж, или на възраст най-малко една година.
8. „Мъжки шилета/козлета за разплод“ са мъжки животни от рода на овцете/козите на възраст между 6 и 12 месеца.
9. „Непреодолима сила или извънредни обстоятелства“ са обстоятелства по смисъла на чл. 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 г.
10. „Овца майка“ е всяко женско животно от рода на овцете, родило поне веднъж, или на възраст най-малко една година.
11. „Пасище“ означава земя, използвана за отглеждане на трева или други тревни фуражи, естествено растящи (саморазсадени) или чрез култивиране (изкуствено засети). Пасището може да включва и други подходящи за паша видове, като храсти и/или дървета, при условие че тревата или другите фуражи остават преобладаващи.
12. „Разплодници“ са мъжки животни от рода на ДРД (кочове и пръчове) на възраст над 12 месеца.
13. „Теле“ е говедо на възраст до шест месеца, включително малаче до шестмесечна възраст.
14. „Шилета за уговяване“ са мъжки и женски животни от рода на овцете, изключени от разплод, на възраст между 6 и 12 месеца.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 9а от Закона за подпомагане на земеделските производители.

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

Министър: **Румен Порожанов**

Приложение № 1 към чл. 4, ал. 4

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ДВОРОВЕТЕ

Категория животни	Необходима площ, кв. м
ЕПЖ	
Говеда на възраст над 6 месеца	6
Биволи на възраст над 6 месеца	7
ДПЖ	
Разплодници	3,0 – 3,5
Овце и кози майки	1,5 – 2,5
Агнета и ярета	0,6 – 0,7
Женски шилета и козички за разплод	1,2 – 2,0
Мъжки шилета и козлета за разплод	2,0 – 2,5
Шилета за уговяване	1,5 – 2,0

Приложение № 2 към чл. 11, ал. 3, т. 1

ДЕКЛАРАЦИЯ

Долуподписаният/ата .....
.....,
(собствено, бащино и фамилно име)
ЕГН ..... ,
притежаващ/а лична карта № ..... ,
издадена на .....
от МВР – гр. .... ,
адрес: ..... ,
(постоянен адрес)
в качеството си на .....
.....
(посочва се качеството, в което лицето има право да
представява, управлява или контролира)
на .....
(наименование на кандидат/ползвател)
с ЕИК .....

Декларирам, че:

I. Като физическо лице или представляващ кандидата/ползвателя на помощта едноличен търговец, търговско дружество или юридическо лице и член на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, както и лице с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта:

1. не съм правил опит да:
  - а) повлияя на лицата с правомощия за вземане на решения или контрол от ДФЗ – РА, и/или Управляващия орган на ПРСР 2014 – 2020 г. (УО), свързано с одобрението за получаване или плащане на финансовата помощ;
  - б) получа информация от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол от ДФЗ – РА, и/или УО, която може да им даде неоснователно предимство, свързано с одобрението за получаване или плащане на финансовата помощ;
2. не съм лице, което е било на трудово или служебно правоотношение в ДФЗ – РА, или УО – до една година от прекратяване на правоотношението;
3. не съм осъден с влязла в сила присъда/съм реабилитиран за престъпление по чл. 108а, чл. 159а – 159г, чл. 172, 192а, чл. 194 – 217, чл. 219 – 252, чл. 253 – 260, чл. 301 – 307, чл. 321 и 321а, чл. 352 – 353е от Наказателния кодекс.

II. Представляваният, управляваният, контролираният от мен кандидат/ползвател:

1. няма изискуеми и ликвидни задължения към Държавен фонд „Земеделие“;

2. няма други изискуеми публични задължения към държавата;
3. не е в открито производство за обявяване в несъстоятелност или е обявен в несъстоятелност;
4. не е в производство по ликвидация;
5. чрез измама или по небрежност не е предоставял невярна информация пред Разплащателната агенция (РА), необходима за удостоверяване на липсата на основания за отказ за финансиране, критериите за подбор или изпълнението на договор за предоставяне на финансова помощ;
6. не е установено, че по негова вина не е изпълнил свое задължение по договор за предоставяне на финансова помощ, сключен с Държавен фонд „Земеделие“, което е довело до пълен отказ от изплащане на финансовата помощ по подадена заявка за плащане или до претенция на Държавен фонд „Земеделие“ за възстановяване на изплатена финансова помощ по договора, когато неизпълнението засяга повече от 50 на сто от стойността на изплатената по договора финансова помощ, включително когато неизпълнението е констатирано при проверки, одити или разследвания, проведени от разпоредители с бюджетни кредити, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата или други компетентни органи;
7. няма неизпълнено разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставената му неправомерна и несъвместима държавна помощ.

III. Ако настъпят промени в декларираните обстоятелства, в рамките на 10 работни дни РА ще бъде уведомена за настъпилите промени чрез подадена актуална декларация. Кандидати, за които е налице обстоятелство, посочено по-горе, имат право да представят доказателства при подаване на декларация или в срок до 10 работни дни от получаване на уведомление от ДФЗ – РА, за констатираните обстоятелства, че са предприели действия, които гарантират тяхната надеждност, въпреки наличието на съответното основание за отстраняване.

Представям следните доказателства, че са предприели действия, които гарантират надеждността

на кандидата/ползвателя:.....

Известна ми е наказателната отговорност по чл. 313 и чл. 248а, ал. 2 от Наказателния кодекс за предоставени от мен неверни данни и документи.

..... 20... г. Подпис на декларатора: .....

Декларацията се подписва задължително от кандидата/ползвателя – ФЛ, от представляващия и управляващия кандидата/ползвателя ЕТ, търговско дружество или юридическо лице, както и от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта. Когато управляващите кандидата/ползвателя са повече от едно лице, декларацията се попълва от всички лица – членове на управителните органи на кандидата/ползвателя, а в случай че членове са юридически лица – от техния представител в съответния управителен орган, както и от прокуристите и търговските пълномощници, когато има такива.

Приложение № 3 към чл. 13, ал. 1

План-програма за изпълнение на ангажименти по мярка 14 „Хуманно отношение към животните“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

[ВИЖ приложението](#)

Приложение № 4 към чл. 19, ал. 1

[ВИЖ приложението](#)